

Blog broj: 11

Aktuelna vanjska politika

Geopolitičke igre u Bosni i Hercegovini: Rusija

Autor: Haris Ćutahija
Oktobar 2021.

Program: Aktualna vanjska politika

Aktuelna vanjska politika je platforma namijenjena mladim aktivistima VPI BH ima za izradu i objavu kratkih online članaka u različitim formatima (analiza, blog, policy brief i sl.) na aktuelne teme iz sfere vanjske politike usmjeren ka ili vođene od strane BiH. Platforma je prostor da mladi vanjskopolićki analitićari/ke kreiraju sopstveni sadržaj, razvijaju svoju ekspertizu i dobiju prostor u javnosti.

Stavovi, mišljenja i zaključci u ovom tekstu ne moraju nužno odražavati stavove Friedrich-ebert-stiftung i Vanjskopolićke inicijative BH. Friedrich-ebert-stiftung i Vanjskopolićka inicijativa BH ne garantuju za taćnost podataka koji su izneseni u tekstu.

Više informacija na: www.fes.ba i www.vpi.ba

Impressum

Friedrich-ebert-stiftung (Fes) | ured u Bosni i Hercegovini
Kupreška 20, 71 000 Sarajevo, Bosna i Hercegovina
Odgovorni: Dr. Peter Hurrelbrink
Tel.: +387 33 722 010
Fax: +387 33 613 505
e-mail: fes@fes.ba
www.fes.ba
DTP: Mahir Sijamija
Naslovnica: Korišteni dizajn ilustracije od Starline - Freepik.com
Publikaciju možete narućiti na e-mail: fes@fes.ba.
Stavovi, mišljenja i zaključci u ovoj publikaciji ne moraju nužno odražavati stavove Friedrich-ebert-stiftung. Friedrich-ebert-stiftung ne garantuje za taćnost podataka koji su izneseni u publikaciji.

Sva prava zadržana od Friedrich-Ebert-Stiftung.

U partnerstvu sa:
Vanjskopolićka inicijativa BH
CIP - Katalogizacija u publikaciji
Nacionalna i univerzitetska biblioteka
Bosne i Hercegovine, Sarajevo
327(497-15)
ĆUTAHIJA, HARIS
Aktuelna vanjska politika: Geopolitićke igre u Bosni i Hercegovini:
Rusija
/ Haris Ćutahija - Sarajevo : Friedrich-Ebert-Stiftung,
2021. - 3 str. A4 format

ISBN -----

COBISS.BH-ID -----

Geopolitičke igre u Bosni i Hercegovini: Rusija

Autor: Haris Čutahija

Uticaj pojedinih zemalja, što se prvenstveno odnosi na Rusiju, Kinu, Tursku i pojedine arapske zemlje, na Bosnu i Hercegovinu je kompleksan. Iako Bosna i Hercegovina, kao i regija Zapadnog Balkana, nije geopolitičko žarište kakvo je bila krajem osamdesetih i početkom devedesetih godina prošlog vijeka, i uprkos utvrđenoj zajedničkoj budućnosti država regije u Evropskoj uniji i malo manje sigurnoj atlantskoj perspektivi, sile koje nisu dio zapadnog bloka imaju svoje interese ovdje. Većina ovih zemalja ostvaruje uticaj na političke predstavnike samo jedne etničke grupe unutar Bosne i Hercegovine i na taj način ostvaruje svoje interese.

Rusija, nedvojbeno, ima interes da destabilizuje regiju i da uspori njenu integraciju u Evropsku uniju i, posebno, u NATO savez. U prilog ovoj tvrdnji ide i ovogodišnje saopštenje ruske ambasade u Bosni i Hercegovini u kojoj navodi se [da u slučaju praktičnog zbližavanja Bosne i Hercegovine i NATO-a, Rusija će morati reagovati na ovaj neprijateljski korak. Iako nije poznato koja bi bila reakcija na ovaj „neprijateljski korak“](#), očigledno je da se Rusija sve konkretnije pozicionira na Zapadnom Balkanu, ne krijući svoju poziciju o budućnosti regije. Rusija ima jak uticaj na strukture u Republici Srpskoj i srpske predstavnike u institucijama Bosne i Hercegovine i taj uticaj se manifestuje kroz podršku kontroverznim odlukama i zakonima, kao i безусловnu podršku u Vijeću za implementaciju mira i u Vijeću Sigurnosti UN-a – jedina je u Vijeću za implementaciju mira [podržala neustavni referendum o danu Republike Srpske](#).

Najsvežiji primjer je i osporavanje imenovanja novog Visokog predstavnika i u Vijeću za implementaciju mira i u Vijeću sigurnosti UN-a, što je kulminiralo i [zajedničkim formalnim prijedlogom rezolucije Rusije i Kine u Vijeću sigurnosti UN-a](#), u kojoj se navodi podrška imenovanju Kristijana Šmita (Christian Schmidt) za novog Visokog predstavnika, ali do 31.07.2022. godine, kada se, po prijedlogu, treba zatvoriti Ured visokog predstavnika u Bosni i Hercegovini. Ovo je, naravno, sve u skladu sa retorikom i politikom vladajućih političkih stranaka u Republici Srpskoj, koje se već dugi niz godina bore protiv autoriteta Visokog predstavnika, u čemu je najglasniji Milorad Dodik, predsjednik Saveza nezavisnih socijaldemokrata

(SNSD), iako, bez sumnje, ciljevi prikazani u [programu 5+2](#) čije je ispunjenje preduslov zatvaranja ureda nisu ispunjeni. Ovaj stav Ruske Federacije nije bio tajna i prije uskraćivanja podrške novom visokom predstavniku: u martu ove godine, novoimenovani ruski ambasador je na sastanku sa Miloradom Dodikom jasno poručio da je [došlo vrijeme za zatvaranje Ureda visokog predstavnika](#).

Iako susreti na najvišem nivou između predstavnika Ruske Federacije i srpskih predstavnika u institucijama Bosne i Hercegovine nisu česti, dešavaju se. [Posjeta ruskog ministra vanjskih poslova Sergeja Lavrova Bosni i Hercegovini](#) u decembru prošle godine, u toku koje se on sastao sa Miloradom Dodikom, predsjedavajućim Predsjedništva Bosne i Hercegovine (uz odbijanje druga dva člana Predsjedništva da prisustvuju sastanku), bila je još jedna prilika da se podcrtaju stavovi Ruske Federacije – budućnost Bosne i Hercegovine bez stranog uticaja – prvenstveno misleći na onaj zapadni. Milorad Dodik također koristi svaku priliku da se sastane sa Vladimirom Putinom na marginama raznih međunarodnih samita, a Putin ne bježi od ponavljanja [podrške Republici Srpskoj i širokim ovlastima entiteta u Bosni i Hercegovini](#).

Kompleksan sistem u Bosni i Hercegovini donekle sprječava uticaj stranih sila, jer kako smo naglasili, većina tih sila ima uticaj na predstavnike samo jedne etničke grupe unutar države. Ali, u isto vrijeme, zahvaljujući brojnim mehanizmima blokada definisanim u Ustavu BiH, da bi se zaustavio proces reformi koje Bosnu i Hercegovinu vode ka članstvu u Evropskoj uniji i NATO-u, dovoljno je na svojoj strani imati predstavnike samo jedne grupe. Više nije tajna da je interes nekih sila, posebno Rusije, nestabilnost Zapadnog Balkana koji je okružen Evropskom unijom i članicama NATO saveza, kao i usporavanje puta država regije ka članstvu u EU i potpuno sprječavanje njihovog pridruživanja NATO-u i uticaj koji Rusija ima na vladajuće stranke u Republici Srpskoj je više nego dovoljan da bi se to postiglo. Evropska unija se mora aktivnije angažovati da bi se suočila s ovim problemima jer je i sama doprinijela da se uticaj ovih faktora poveća u bliskoj prošlosti – odsustvom Evropske unije, u regiji se pravi prazan prostor koji kasnije druge sile popune. Sve ovo što se dešava, dio je geopolitičke igre za prevlast u regiji, koju Evropska unija ne može priuštiti da izgubi.